

Zespół otrzymał dofinansowanie z WFOSiGW w Rzeszowie na realizację zadania pn. Zachowanie różnorodności gatunkowej, ekosystemowej i krajobrazowej w paśmie Durnej i Łopiennika oraz Wołosania poprzez ochronę czynną polan śródleśnych.

Zbiorowiska półnaturalne na przestrzeni 60 lat ulegają gwałtownemu zarastaniu i tracą walor przyrodniczy i krajobrazowy. Z punktu widzenia przyrodniczego zmiana ta powoduje ujednoczenie szaty roślinnej i spadek różnorodności gatunkowej, ekosystemowej i krajobrazowej. Na zarastających polanach dolnoreglowych łącznie stwierdzono 330 cennych gatunków roślin. Dowiedziono, że część polan jest szczególnie cenna, gdyż reprezentują one siedliska związane ze zbiorowiskami wchodniokarpackimi czyli m.in. stanowiska w paśmie Jawornego i Wołosania. Z uwagi na walory krajobrazowe, jednymi z najciekawszych polan są stanowiska w rejonie masywu Durnej i Łopiennika, które sukcesywnie ulegają zarastaniu. Zarówno przez pasmo Wołosania jak i Durnej przebiegają szlaki turystyczne m.in. Główny Szlak Beskidzki.

Zadanie polega na odkrzaczaniu ściany lasu w zasięgu polan, usunięciu nalotów i podrostów z powierzchni polan i łąk, usunięciu pojedynczych drzew lekkonasiennych jak brzoza, osika, wierzba, drzew niebezpiecznych w szczególności przy szlakach turystycznych oraz obumarłych bądź zamierających niestanowiących walorów krajobrazowych w paśmie Durnej, Łopiennika i Wołosania. Zabiegi obejmą również jednokrotne wykoszenie powierzchni bądź fragmentów (koszenie mozaikowe) zgodnie z zaleceniami zawartymi w opracowaniu „Waloryzacja przyrodniczo-krajobrazowa wraz z autorskim opracowaniem stanu zachowania i propozycją działań ochronnych polan dolnoreglowych oraz łąk w piętrze pogórza na terenie Nadleśnictwa Baligród” Joanna Zalewska - Gałusz, Kraków 2015 r. na zlecenie Nadl. Baligród w ramach zadania z zakresu działalności LKP „Lasy Bieszczadzkie”.

Całkowita powierzchnia prac wynosi **4,44 ha** w tym obejmuje ona poszczególne części:

- 1. I. Kołonicze wydz. 178 c** pow. całkowita 1,01 (wg. Waloryzacji Wołosan 5). Koszenie mozaikowe na części polany z ominięciem płatów szczawiu alpejskiego, wietlicy samiczej, nerecznicy samczej oraz goryczki trojeściowej.
- 2. I. Jabłonki - wydz. 179 b**, pow. całkowita 0,42 ha (wg. opracowania Sasów 1) - usuwanie pojedynczych drzew i krzewów, koszenie mozaikowe z ominięciem płatów szczawiu alpejskiego i borówki czarnej. Usunięcie drzew zagrażających przy szlaku turystycznym (k. czerwony).
- 3. I. Jabłonki - wydz. 181 b** - pow. całkowita 0,72 ha (wg. opracowania Sasów 2) - koszenie mozaikowe z ominięciem płatów goryczki trojeściowej, kosmatki olbrzymiej i borówki. Odstąpienie obrzeży polany poprzez usunięcie nalotów i podrostów, gałęzi zacinających (dostępnych, bez konieczności wspinania się). Pozostawienie drzew „pastwiskowych”.
- 4. I. Jabłonki - wydz. 66 c** - tym luka, 0,23 ha (wg. opracowania Durna 2) - wycięcie jodeł, wierzb i brzoź zacinających polanę. Odkrzaczenie ściany lasu z podrostów. Koszenie mozaikowe obejmujące głównie płaty jeżyny z pominięciem płatów goryczki trojeściowej, dziewięcisiu bezłodygowego, szczawiu alpejskiego i borówki czarnej. Usunięcie drzew zagrażających przy szlaku turystycznym (k. niebieski)
- 5. I. Jabłonki - wydz. 66 b** - luka 0,17 ha - w części szczytowej Durnej - polana widokowa - usunięcie drzew zagrażających, koszenie mozaikowe z pominięciem szczawiu alpejskiego, borówczysk oraz płatów z goryczką trojeściową. Usunięcie drzew niebezpiecznych przy szlaku turystycznym (k. niebieski).

6. 1. Wola Górzańska - 166Ac - luka 0,29 ha - odkrzaczenie wzdłuż szlaku turystycznego z nalotów i podrostów oraz usunięcie drzew zagrażających.

7. 1. Jabłonki - wydz. 72 b - łąka śródleśna pow. 0,56 ha -w kierunku Łopiennika, utrzymanie w stanie nieleśnym - koszenie mozaikowe, odkrzacanie, usunięcie drzew niebezpiecznych przy szlaku turystycznym (k. czarny). Uwaga - granica nadleśnictw.

8. 1. Jabłonki - wydz. 72 c - pow. 0,61 ha - pasmo Łopiennika, usunięcie pojawiających się drzew i krzewów, koszenie mozaikowe, utrzymanie w stanie nieleśnym

9. 1. Jabłonki - wydz. 72 d - pow. 0,43 ha - j.w.

Celem zadania jest spowolnienie procesów zarastania polan dolnoreglowych w paśmie Wołosania i Durnej będących wynikiem zaprzestania kulturowego wypasu na terenie Bieszczadów, zachowanie różnorodności krajobrazowej i ekosystemowej, zwiększenie atrakcyjności górskich szlaków turystycznych poprzez przywrócenie polan widokowych. Ponadto celem jest również zachowanie różnorodności gatunkowej, gdyż wykaszanie czy odkrzacanie wpisuje się w aktywną ochronę ekosystemów nieleśnych jakimi są łąki/polany dolnoreglowe.

Zadanie jest współfinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.